

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215934
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118215934.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Q. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX T., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Goliášová Gabriela, s.r.o., so sídlom 1.mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO:47 234 679, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia 628,98 eura a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10Csp/233/2018 - 52 zo dňa 17.02.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 628,98 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 628,98 eura odo dňa 10.1.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v uvedených zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k zmluve o hotovostnom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, zo dňa X.X.XXXX v § 1 hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania v znení: Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný (a) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej ja ďalšej upomienky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k Zmluve o hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa X.X.XXXX, v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 eur, ktorú musíte uhradiť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má vo vzťahu žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Citoval ustanovenie § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 5 a 12, § 53d, § 54 ods. 1 až 3, § 451 ods. 1 a 2, § 455 1 a 2 a § 456 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“).

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, a to predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V samotnej zmluve je uvedená iba výška RPMN. Nie sú tam uvedené žiadne vstupné údaje použité veriteľom pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Rovnako sa súd prvej inštancie stotožnil s argumentáciou žalobcu, že v Zmluve o hotovostnom úvere zo dňa 04.03.2015 absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, a to doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti úveru. Konečnú splatnosť úveru nemožno určiť počítaním dohodnutých splátok tak, ako je to uvedené v bode 39 Zmluvy o úvere, a to 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15.dňa v poslednom mesiaci. Na základe uvedeného konštatoval, že uvedené nedostatky, a to uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN ako aj doby trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru spôsobujú dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ a to, že sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovaný nespochybnil sumy, ktoré poukázal žalobca žalovanému v celkovej výške 1.828,98 eura, súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie ako rozdiel medzi sumami, ktoré mu poukázal a výškou úveru, v celkovej výške 628,98 eura. Konštatoval, že poplatky za upomienky a zmluvná pokuta boli uvedené iba v úverových zmluvných podmienkach žalovaného. Žalovaný nepreukázal ich individuálnosť a že boli dojednané so žalobcom ako spotrebiteľom a že o nich bol upovedomený. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie veriteľa v účtovaní týchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce, preto s poplatkami za takéto plnenie sa spája záver o ich neprijateľnosti. Zmluvnú pokutu vo výške 17 eur, upravenú iba v úverových zmluvných podmienkach, považoval za absolútne neplatnú v súlade s § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka, nakoľko tá nebola individuálne dohodnutá so žalobcom a úverové zmluvné podmienky neboli žalobcom podpísané.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca bol v celom rozsahu úspešný, z tohto dôvodu mu súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Dôvodil, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená korektné spolu s predpokladmi pre jej výpočet priamo uvedenými v úverovej zmluve. Ustanovenia ZoSÚ neukladajú veriteľovi povinnosť, aby do úverovej zmluvy uvádzal priamo vzorec výpočtu RPMN. Nie je správne stotožňovať predpoklady výpočtu s matematickým výpočtom, na ktorý žalovaný používa program aprobovaný Národnou bankou Slovenska. Pri analýze jednotlivých zložiek vzorca je zrejmé, že pri výpočte RPMN zohráva dôležitú úlohu aj presný dátum, kedy došlo k prvému čerpaniu finančných prostriedkov. Klient bol pred podpisom úverovej zmluvy presne informovaný o všetkých položkách, ktoré vstupujú do vzorca na výpočet RPMN a sú uvedené aj priamo v úverovej zmluve. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o tom, že úver je považovaný za bezúročný a bezpoplatkový na základe nesprávne uvedenej hodnoty RPMN, ktorá bola vypočítaná prostredníctvom internetových kalkulačiek, nemožno považovať za správne, keďže rozhodnutie nie je založené na relevantnom a vierohodnom dôkaze. Vo vzťahu k údajom podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ uviedol, že aj keď úverová zmluva neuvádza presný číselný údaj ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Spotrebiteľ teda disponuje informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Z uvedeného dôvodu je cieľ sledovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ dosiahnutý. Na podporu svojich tvrdení poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR. Žalovaný je presvedčený, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, tak ako uvádza žalobca. Skutočnosť, že ide o spotrebiteľskú zmluvu v žiadnom prípade neznamená, že v prípade neplnenia zmluvných povinností zo strany klienta - spotrebiteľa sú automaticky vylúčené akékoľvek sankcie. Sankcie ako upomienky a zmluvné pokuty sú zákonom aprobované, je ohraničená len ich výška v zmysle nariadenia vlády č. 87/1996 v § 3a. Vzhľadom na

vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie zmenil.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) na základe odvolania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

7. V konaní sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

8. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 04.03.2015 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom podpísaná zmluva o hotovostnom úvere a revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý bezúčelový úver vo výške 1.200 eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 33,33 eura a celkový počet splátok, ktoré mal žalobca žalovanému zaplatiť predstavoval 60. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia.

9. V zhode so súdom prvej inštancie ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu dňa 04.03.2015 je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmlúv alebo jej zmeny, pričom aj zmluva o spotrebiteľskom úvere túto charakteristiku spĺňa.

10. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 9 ods. 2 účinného ku dňu 04.03.2015 presne definuje aké náležitosti okrem všeobecných musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Neuvedením, resp. nesprávnym uvedením celkovej výšky úveru a predpokladov na výpočet RPMN sa takýto úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ považuje za bezúročný a bez poplatkov.

11. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

12. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je práve údaj o RPMN, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (účinného ku dňu uzatvorenia

zmluvy) spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do úverového vzťahu s dodávateľom.

13. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru. Aj nesplnenie tejto povinnosti malo za následok sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy).

14. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie a jeho argumentáciou, že pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti úveru a o dobu trvania zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, samotnej zmluve o úvere tento údaj v časti údajov o úvere o podľa názoru odvolacieho súdu absentuje. Termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných mesačných splátkach. Spotrebiteľ musí mať jasno už pri uzavretí zmluvy akú dlhú dobu a do kedy má úver splácať. Konečná splatnosť úveru by mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom, pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy je jasný a transparentný. Určenie konečnej splatnosti úveru podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok je nedostatočné pre splnenie zákonnej požiadavky. Zákonodarcu preda explicitne rozlišuje medzi uvedením počtu a termínov splátok a uvedením termínu konečnej splatnosti, preto by nemalo dochádzať k ich stotožňovaniu. Skutočne spotrebiteľ musí mať jasno už pri uzatváraní zmluvy, akú dlhú dobu a dokedy má úver splácať. I podľa názoru odvolacieho súdu je to účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. S neuvedením tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ spája sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

15. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

16. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nesplnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky

tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

17. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať termín konečnej splatnosti úveru je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. Úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Slovenská republika teda nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku Smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Požiadavka smernice k tejto otázke je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodiť požiadavku, aby zmluva uvádzala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluva musí obsahovať „dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jasne požaduje vyjadrenie tak doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ pridal slová „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“.

19. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky, odvolací súd uvádza, že takéto náklady za upomienky nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné a netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Skutočnosť, že výška zmluvne určených poplatkov nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s upomienkami nasvedčuje tomu, že výška poplatkov sa líši v závislosti od toho, o ktorú upomienku v poradí ide (1. upomienka - 5 eur, 2. a ďalšia 12 eur). Odvolací súd je toho názoru, že takto koncipovaná dohoda o poplatku, keď dodávateľ núti spotrebiteľa platiť poplatky, ktoré neodrážajú skutočné náklady dodávateľa, len sankcionuje spotrebiteľa za účelom maximalizácie zisku dodávateľa, a takéto zmluvné dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, je neprijateľná.

20. Ohľadom zmluvnej pokuty vo výške 17 eur za prípadné omeškanie spotrebiteľa, a to aj hoci len 1 x za dobu trvania zmluvy, odvolací súd uvádza, že považuje predmetné dojednanie za dojednanie absolútne neplatné a neúčinné na základe toho, že dohodu strán sporu o zmluvnej pokute nemožno akceptovať ako súčasť všeobecných úverových podmienok. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že podľa zákonných ustanovení § 544 Občianskeho zákonníka, zmluvná pokuta musí mať pre svoju platnosť písomnú formu. Už len z toho vyplýva, že zákonodarca zmluvnú pokutu považuje za sankciu, ktorá má byť osobitne dojednaná v zákonom predpísanej písomnej forme. Na platné dohodnutie zmluvnej pokuty je tak potrebná písomná dohoda o tejto zmluvnej pokute, v ktorej bude špecifikované porušenie zmluvnej povinnosti, ktoré je zabezpečené zmluvnou pokutou ako aj výška alebo spôsob určenia výšky tejto zmluvnej pokuty.

21. Z ust. § 40 Občianskeho zákonníka vyplýva, že písomná forma právneho úkonu je dodržaná, ak text právneho úkonu podpíše konajúca osoba. V danom prípade úverové podmienky nie sú stranami sporu podpísané. Nedodržanie písomnej formy právneho úkonu s poukazom na § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dôvodom absolútnej neplatnosti.

22. Nakoľko predmetná zmluvná podmienka nebola predmetom konsenzu zmluvných strán úverovej zmluvy, a teda nebola individuálne dojednaná, preto možno uzavrieť, že sporná zmluvná podmienka je tak v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka.

23. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver o nutnosti vyslovenia uvedených zmluvných podmienok za neprijateľné, tak ako ich správne za neprijateľné určil súd prvej inštancie.

24. Zároveň odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetné zmluvné podmienky už boli rozhodnutiami súdov SR za neprijateľné určené, a to napríklad rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/216/2018 zo dňa 27.02.2019, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/81/2019 zo dňa 07.11.2019, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/78/2019 zo dňa 20.02.2020.

25. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

26. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s osvojením si jeho dôvodov ako správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobca bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

28. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).